

รายงานผล

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคม
รายตำบล ต.ป่าต๋ม อ.พร้าว จ.เชียงใหม่

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พื้นที่รับผิดชอบ ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการของชุมชนพื้นที่ที่รับผิดชอบ/

ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน หมู่บ้าน มีทรัพยากรทาง 12 ธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบล ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลาย อาทิ คนเมือง (ไทยวน) คนไต (ไทใหญ่) คนลื้อ (ไทลื้อ) คนลีซอ (ลีซู) เป็นต้น จึงทำให้ตำบลป่าต๋มนั้นมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีเอกลักษณ์ในแต่ละชุมชน แต่ในยุคปัจจุบันของกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้มีการรับวัฒนธรรมจากภายนอก จึงทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมถูกหลงลืมไป การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทำให้เกิดการกระตุ้นชุมชนให้เกิดการตื่นตัวในการรักษาวัฒนธรรม ในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างเหมาะสม และอาจเป็นความโดดเด่นของชุมชนในอนาคต นอกจากนี้ ในด้านเศรษฐกิจ ตำบลป่าต๋มมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ เช่น ข้าว ถั่ว และหอมหัวใหญ่ เป็นต้น แต่ที่ผ่านมายังพบอุปสรรคในการพัฒนาในด้านการตลาด และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย ในด้านการสร้างและพัฒนา Creative Economy ใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับการท่องเที่ยว ยังขาดข้อมูลสนับสนุนการพัฒนา การจัดการฐานข้อมูลของชุมชนจึงมีความจำเป็นอีกประการหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านภูมิสารสนเทศ ศิลปะวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อสามารถนำมาส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้วยการพัฒนาทักษะชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และการพัฒนาเรื่องเล่าผ่านการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม จากคนในชุมชนรวมถึงการถ่ายทอดเรื่องราวหรือความทรงจำจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อยกระดับคุณค่าทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ในพื้นที่ ต.ป่าต๋ม อ.ฟ้า จ.เชียงใหม่ จะมุ่งเน้นการประสานข้อมูลจากกลุ่มคนแต่ละช่วงวัยในพื้นที่ จากนั้นจะนำมาร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ทั้งนี้เพื่อให้คนในชุมชน/ท้องถิ่นเกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหน เข้าใจ เกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีคุณค่าในพื้นที่ ตลอดจนสามารถนำเสนอสู่ภายนอกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และใช้ในการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาต้นแบบกิจกรรมที่ท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการสร้างเรื่องเล่าในประเด็นอื่น ๆ ได้อีกในอนาคต

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ตำบลป่าดู้ม อำเภอฟัวว จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมในการดำเนินการ/

- 1) เพื่อพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนในชุมชนตำบลป่าดู้ม ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาสัมมาชีพ ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนการยกระดับการท่องเที่ยว
- 2) เพื่อบริการวิชาการตามความต้องการของประชาชนในชุมชนตำบลป่าดู้ม ที่ทำให้ชุมชนสามารถดำเนินการได้เองอย่างยั่งยืน
- 3) เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลชุมชนที่สามารถนำไปพัฒนาตำบลป่าดู้ม ได้ในอนาคตอย่างยั่งยืน

ประเภทกิจกรรมที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ (ระบุร้อยละของกิจกรรม)

- 1) การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่น ๆ)
คิดเป็นร้อยละ 25 ของกิจกรรมทั้งหมด
- 2) การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับการท่องเที่ยว)
คิดเป็นร้อยละ 50 ของกิจกรรมทั้งหมด
- 3) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ)
คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของกิจกรรมทั้งหมด
- 4) การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม/Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน)
ให้แก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของกิจกรรมทั้งหมด

รูปแบบกิจกรรมที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่

การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

- 1.1 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชนป่าดู้ม อ.ฟัวว จ. เชียงใหม่
- 1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ
- 1.3 การทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่

1.4 การพัฒนาฐานข้อมูลประจำตำบลป่าต๋มและพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม

1.5 การพัฒนางานหัตถกรรมท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมอาชีพ

1.6 อาหารชาติพันธุ์ร่วมสมัยเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

1.7 การส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีมีสุขทุกช่วงวัย และการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

1.8 การพัฒนาเรื่องเล่า (Story Telling) เพื่อยกระดับคุณค่าทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

1.9 กิจกรรม สรุปรภาพรวมและประเมินผลการดำเนินโครงการ

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ/กิจกรรมในการดำเนินการ

1) เชิงปริมาณ

1.1 ได้ชุดข้อมูล เรื่องเล่า (Story Telling) เพื่อยกระดับคุณค่าทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 1 ชุด

1.2 ได้เมนู “อาหารชาติพันธุ์ร่วมสมัย” ต้นแบบ เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน 1 เมนู

1.3 ได้สื่อต้นแบบส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของชุมชนป่าต๋ม
ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 1 ชุด

1.4 ได้ชุดกิจกรรมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชน 1 ชุด

1.5 ได้งานผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมอาชีพต้นแบบ 1 ชุด

2) เชิงคุณภาพ

2.1 ชุดข้อมูล เรื่องเล่า (Story Telling) เพื่อยกระดับคุณค่าทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 1 ชุด

2.2 เมนู “อาหารชาติพันธุ์ร่วมสมัย” ต้นแบบ เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน 1 เมนู

2.3 สื่อต้นแบบส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของชุมชนป่าต๋ม ตำบล
ป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 1 ชุด

2.4 ชุดกิจกรรมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชน 1 ชุด

2.5 งานผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมอาชีพต้นแบบ 1 ชุด

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ศักยภาพตำบล

ตำบลที่ยังไม่สามารถอยู่รอด

ตำบลที่อยู่รอด

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

พื้นที่ ต.ป่าต๋ม อ.ฟัว จ. เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มี "ต้นต๋ม" ขึ้นอยู่หนาแน่น ตำบลป่าต๋มประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรประมาณ 5,000 คน มีกลุ่มคนหลากหลายชาติพันธุ์ เช่น คนพื้นเมือง ไทใหญ่ ลีซอ อาข่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ข้าว อ้อย ลำไย ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ เช่น ข้าวหอมมะลิ น้ำอ้อย ถั่วเน่า ผ้าทออาข่า มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ดอยม่อนล้าน วัดป่าต๋มดอน วัดพระธาตุถอยจอมหิน พบปัญหาในพื้นที่ในการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เพื่อนำสินค้าเข้าสู่ตลาดสากล ตลอดจนการพัฒนาสถานที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

กลไกการดำเนินงาน

กลไกในการดำเนินการ ได้ประสานงานกับชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสำรวจปัญหาต่างๆ ในชุมชน ประชุมวางแผนการดำเนินการ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุ และการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยบูรณาการกับการวางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาและการท่องเที่ยว และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการใช้งานอย่างเหมาะสมกับท้องถิ่น

ผลลัพธ์

1. ผู้จ้างงานมีรายได้และมั่นคง
2. เกิดการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้สินค้าในท้องถิ่น เช่น น้ำอ้อยก้อน
3. เกิดการแปรรูปต่อยอดผลิตภัณฑ์ เช่น บราวนี่น้ำอ้อย คุกกี้ น้ำอ้อย
4. เพิ่มทักษะด้านฝีมือแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุ เช่น การจักสานภาชนะต่างๆ
5. เกิดระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นและพัฒนาทักษะการใช้งาน

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

เพิ่มรายได้ท้องถิ่น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ ร้อยละ 20

ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. ท้องถิ่นตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น
2. เกิดการพัฒนาอาชีพใหม่และต่อยอดอาชีพในท้องถิ่น

TPMAP

การพัฒนาพื้นที่

1. ส่งเสริมการป้องกันและดูแลตนเองจากโรคระบาด
2. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเกี่ยวกับการผลิตน้ำอ้อย
4. ส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การทำขนมต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ขยายขอบเขตการสื่อสารกับสมาชิกในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการและข้อมูลในพื้นที่ เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาในอนาคต

ผู้รับผิดชอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชนาภา สิตานุรักษ์

เบอร์ติดต่อ 081-9524064

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการดำเนินงาน

1. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชนป่าดู้ม อ.พริ้ว จ. เชียงใหม่

กิจกรรมการสำรวจพื้นที่ เพื่อการพัฒนาข้อมูลองค์ความรู้ของชุมชน

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2564 ได้เดินทางสำรวจแหล่งท่องเที่ยว และภูมิปัญญาที่มีอยู่เดิมของชุมชนป่าดู้ม อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างและพัฒนาผู้ให้ข้อมูลชุมชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ในตำบลป่าดู้ม อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่

การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2564 ณ วัดป่าดู้มดอน อ.พริ้ว จ. เชียงใหม่ โดยทีมวิทยากรนำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สิตานุรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ บรรยายเรื่องความสำคัญของข้อมูลชุมชน กระบวนการเก็บข้อมูลชุมชน ตลอดจนเทคนิคการศึกษาชุมชน จากนั้นแบ่งกลุ่มเพื่อฝึกปฏิบัติการเก็บข้อมูลชุมชน

กิจกรรมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชนป่าต๋มดอน อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่
 กิจกรรมจัดขึ้นเมื่อวันที่ 2 – 4 ธันวาคม 2564 ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า
 จังหวัดเชียงใหม่ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานาฏ สีตานุรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวเปิดการอบรม วิทยากรประจำกลุ่ม โดย อาจารย์ภาณุพงษ์ อินต๊ะวงศ์ อาจารย์
 ประจำภาควิชาภาษาและการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และ
 อาจารย์วีรวิศ เลิศมยานันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาและการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ วิทยาลัยนานาชาติ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในวันที่ 2 ธันวาคม 2564 ให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน การบูรณาการ
 การท่องเที่ยวกับองค์ความรู้ในชุมชน อัตลักษณ์และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัด
 เชียงใหม่ ตลอดจน การบริหารจัดการบุคลากรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และในวันที่ 3 ธันวาคม 2564
 ให้ความรู้เกี่ยวกับ การเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการนำเสนอข้อมูลชุมชนใน

ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริว จังหวัดเชียงใหม่ และ การนำเสนอเรื่องราวของชุมชนและองค์ความรู้ของชุมชนในตำบล
ป่าต๋ม

รายงานตัวชีวิต

ประชากรเป้าหมาย

ชื่อกลุ่ม...ชุมชนเทศบาลตำบลป่าดู้ม อ.พร้าว จ. เชียงใหม่

จำนวน44..... ราย

จำนวน44.....ครัวเรือน

อายุเฉลี่ยต่ำสุด ...20...ปี

อายุเฉลี่ยสูงสุด ..56....ปี

ผู้ที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลัก (Key actors) และผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่

ชื่อหน่วยงาน/บุคคล....นางสาวปิยะวรรณ ก่องแก้ว.....

ตำแหน่ง.....หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลป่าดู้ม.....

ที่อยู่.....084-3786893.....

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/เครื่องมือ คู่มือการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชนป่าดู้ม อ.พร้าว จ. เชียงใหม่

แหล่งที่มา การสำรวจพื้นที่ สัมภาษณ์ และ ประชุมสรุปบทเรียนองค์ความรู้และจุดเด่นของชุมชนตลอดจน

สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน

ความเหมาะสม/สอดคล้องกับพื้นที่ มีความเหมาะสมกับชุมชนเพราะเป็นข้อมูลที่ได้จากการประชุมสรุปร่วมกันในชุมชน

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

การสำรวจพื้นที่ สัมภาษณ์ และ ประชุมสรุปบทเรียนองค์ความรู้และจุดเด่นของชุมชนตลอดจนสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน โดยใช้ รูปแบบและกระบวนการ การสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์ การประชุมและจัดอบรมตลอดจนใช้เทคนิค การสอนโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ การประชาสัมพันธ์ การสอนโดยใช้เพลงและบทบาทสมมุติ การนำเสนอข้อมูลชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

- มีป้ายประชาสัมพันธ์ ชุมชน ในวัด โรงเรียน เทศบาล และร้านค้าในชุมชน (ร้านยังนม)
- มีการร่วมวางแผนงาน ร่วมจัดอบรม เป็นต้น ที่สอดคล้องตามแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ชุมชนของตน

เรื่องเด่น

1. คู่มือ "การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชน"
2. เพลง "Welcome to Pa Tum" เพื่อต้อนรับและสร้างความประทับใจให้ผู้มาเยือนชุมชน ตลอดจนทำให้คนในชุมชนมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ของคนในชุมชน และเป็นการส่งเสริมสนับสนุน การท่องเที่ยวในชุมชนป่าดง
3. ป้ายประชาสัมพันธ์ชุมชน

คนเด่น (Champions)

มีผู้ให้ข้อมูลชุมชน

1. เป็นภาษาไทย (ผู้ที่ไม่มีความรู้/ ทักษะภาษาอังกฤษ)
2. เป็นภาษาอังกฤษ (ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ)

การส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ (Start-up / Social Enterprise)

"ร้านยังนม" มีผลิตภัณฑ์นมที่ทำจากน้ำอ้อย ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ชุมชนที่หลากหลายมากขึ้น ร้านได้พัฒนา นมให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น คุณก็น้ำอ้อย บรวนี่น้ำอ้อยกรอบ คัพเค้กน้ำอ้อย เป็นต้น ซึ่งทำให้ร้านมีอัตลักษณ์ของชุมชน และได้รับความนิยมและมีการสั่งซื้อมากขึ้น

รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปบทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

มีการสร้างและถอดบทเรียนร่วมกัน จนได้คู่มือในการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนต่อไป

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

มีรูปแบบการจัดการที่ชุมชนมีส่วนร่วมสอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่ ด้วยเป็นข้อมูลที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวชุมชน นอกจากนี้จากการอบรมและฝึกทักษะการสื่อสาร จะได้ผลผลิต คือ ผู้ให้ข้อมูลชุมชน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

แหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชนที่มาจากเรื่องเด่น คนเด่น จนได้รับการยอมรับเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแก้ปัญหาความยากจน

หลักสูตร - มีคู่มือการอบรม "การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการประชาสัมพันธ์ชุมชน" ซึ่งมีเพลง "Welcome to PaTum" และแบบฝึกการประชาสัมพันธ์ชุมชน

แหล่งเรียนรู้ - มีป้ายประชาสัมพันธ์ชุมชน ซึ่งนำเสนอจุดเด่นของชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

กิจกรรมการสำรวจสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

เมื่อวันที่ 9 – 10 เมษายน 2564 ได้จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ : การสำรวจสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ณ พื้นที่ตำบลป่าต๋มดอน อำเภอฟัว จ.จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการสำรวจพื้นที่ รายละเอียดดังนี้

วันที่ 9 เมษายน 2564 ได้สำรวจในภาคเช้า ณ บ้านสันค่อมอก บ้านทุ่งกู่ และบ้านต้นรุ่ง และภาคบ่าย ณ บ้านต้นกอก บ้านทุ่งห้า และบ้านสันถนน

วันที่ 10 เมษายน 2564 ได้สำรวจในภาคเช้า ณ บ้านห้วยกู่ บ้านป่าต๋มโห่ง บ้านป่าต๋มดอน และบ้านปางพาน ในภาคบ่าย ณ บ้านสหกรณ์แปลง 5 และบ้านดอยใต้

จากนั้นมีการประชุมวิเคราะห์และสรุปผลการสำรวจ ร่วมกับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาเพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ ในพื้นที่ ต.ป่าต๋ม อ.ฟัว จ.เชียงใหม่

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 20 – 21 พฤศจิกายน 2564 ณ วัดป่าต๋มดอน ต.ป่าต๋ม อ.ฟัว จ. เชียงใหม่
แนะนำแหล่งข้อมูล วิธีการเข้าถึง และการนำข้อมูลทางด้านภูมิสารสนเทศออกมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาพื้นที่ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ การใช้งานโปรแกรมเปิด *QGIS* การนำเข้าข้อมูลเชิงพื้นที่ การจัดการข้อมูล การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนที่ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟัว จ.จังหวัดเชียงใหม่ การใช้แอปพลิเคชัน *LING* ในการจัดการแปลงที่ดิน การวัดขนาด การส่งออกข้อมูลเชื่อมต่อระบบกับข้อมูล *GIS* และประยุกต์ใช้กับโคก หนอง นา โมเดล โดยอาจารย์ใบชา วงศ์ดุษย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิโลบล วิมลสิทธิชัย อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และ อาจารย์บรมศักดิ์ กลั่นเรืองแสง อาจารย์ประจำหลักสูตรภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รายงานตัวชีวิต

ประชากรเป้าหมาย

ชื่อกลุ่ม.....เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เยาวชน ครู ประชาชน.....

จำนวน30.... ราย

จำนวน30....ครัวเรือน

อายุเฉลี่ยต่ำสุด ..22 .ปี

อายุเฉลี่ยสูงสุด ..50..ปี

ผู้ที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลัก (Key actors) และผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่

ชื่อหน่วยงาน/บุคคล.....นางสาวปิยะวรรณ ก่องแก้ว....

ตำแหน่ง...หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล.....

เบอร์ติดต่อ.... 084-3786893.....

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/เครื่องมือ.....เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ.....

แหล่งที่มาโปรแกรมระบบเปิดและฐานข้อมูลเชิงพื้นที่จากฐานข้อมูลภาครัฐ.....

ความเหมาะสม/สอดคล้องกับพื้นที่..เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเป็นระบบที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้ในการจัดการทรัพยากรและการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนา การป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติในพื้นที่

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

พื้นที่ของตำบลป่าตุ่มมากกว่าร้อยละ 50 ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการให้ความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เห็นประโยชน์ และสามารถนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและภัยธรรมชาติอื่นๆ โดยเฉพาะที่ดินที่มีความทับซ้อนกันเขตอุทยานแห่งชาติ อีกทั้งสามารถนำมาใช้บริหารจัดการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเมืองให้เหมาะสม ลดการเกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานในท้องถิ่นสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือเพื่อแสดงข้อมูลให้เป็นรูปธรรมก่อให้เกิดความเข้าใจศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ทำให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการ ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ในการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้เข้าร่วมอบรมได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นถึงการนำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ในงานตามภารกิจหน้าที่ การนำไปเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงการใช้ในการดำเนินชีวิต มีการฝึกปฏิบัติใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชัน

เรื่องเด่น

ชุดแผนที่ข้อมูลพื้นฐานและทรัพยากรในพื้นที่ในรูปแบบแอตลาส

รูปแบบการแก้ปัญหาคความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

ชุมชนเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ตระหนักในประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม เข้าใจพื้นที่ของตนเอง จะนำไปสู่การมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติของพื้นที่

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาคความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

ในอนาคตชุมชนมีความมั่นคงทางสังคม สิ่งแวดล้อม นำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้ปัญหาคความยากจนลดความรุนแรงลงและหมดไปในที่สุด

3. การทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 – 21 พฤศจิกายน 2564 ณ ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีการอบรมเรื่อง การทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่ โดย อาจารย์ ดร.พสุ ปรามโกชน์ชน อาจารย์ ดร.จุฬามาส หนูนชาติ และอาจารย์ อังคณา ลังกางค์

รายงานตัวชี้วัด

ประชากรและเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	เกษตรกร และอื่นๆ
ชื่อกลุ่ม	ชาวชุมชนป่าตุ่มดอน ตำบลป่าตุ่ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่
จำนวน	50 ราย
จำนวน	30 ครัวเรือน
อายุเฉลี่ยต่ำสุด	ประมาณ 30 ปี
อายุเฉลี่ยสูงสุด	ประมาณ 70 ปี

ผู้ที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลักและผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท)

1. บ้านป่าตุ่มดอน ตำบลป่าตุ่ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

เบอร์ติดต่อ 0960725707 (ผู้ใหญ่บ้าน นายณรงค์เดช มุนิล)

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม การทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่

แหล่งที่มา	งานวิจัยเกี่ยวกับข้าวไรซ์เบอร์รี่ และวิธีการทำสบู่จากสบู่ดิบ(กลีเซอรีน)
ความเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่	พื้นที่บ้านป่าตุ่มดอน ตำบลป่าตุ่ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีการเพาะปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่เพื่อจำหน่ายในรูปแบบของข้าวสำหรับหุงรับประทาน จึงมีศักยภาพพื้นฐานของการปลูกและวัตถุดิบอยู่แล้ว สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆที่มีศักยภาพในการทำเพื่อใช้ในแง่ของการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

- รูปแบบ เป็นกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นการนำเอาวัตถุดิบที่มีในชุมชนคือข้าวไรซ์เบอร์รี่มาแปรรูป เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านการผลิตสินค้าเพื่อจัดจำหน่าย ยกย่องเศรษฐกิจในชุมชน
- เชิงกระบวนการ สบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่นั้นสามารถทำได้ง่าย ต้นทุนต่ำ โดยชาวบ้านจะได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแปรรูปข้าว โดยเริ่มจากการบดข้าวไรซ์เบอร์รี่ให้เป็นผงละเอียด นำมาร่อนบนตะแกรงร่อน

เพื่อคัดเอาเมล็ดข้าวขึ้นใหญ่ออกไป นำข้าวที่ร่อนแล้วมาจำนวน 30 กรัม สบู่ดืบกี้เชอรีน 350 กรัม นำมาตุ๋นผ่านหม้อสองชั้น จนกระทั่งลอมเหลว จากนั้นเติมสีหรือกลิ่น(หากต้องการเติม) แล้วเทลงในแบบสบู่ที่เตรียมไว้ รอจนเย็นตัวแห้ง แยกจากแบบแล้วนำมาบรรจุใส่ถุงเพื่อการนำไปใช้หรือนำไปจัดจำหน่ายต่อไป

นอกจากนี้สามารถเติมสารเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นแก่ผิวกลุ่มไขมัน (สารอีโมเลียน) เช่นไขมันมะพร้าว หรือไขจากต้นโกโก้ เพื่อให้สบู่ที่ได้ส่งผลต่อความชุ่มชื้นของผิว ลดการแตกแห้งของผิวในฤดูหนาว

- เชิงเทคนิค ข้าวไรซ์เบอร์รี่มีสารต้านอนุมูลอิสระสูง สามารถลดการเกิดออกซิเดชันได้ เมื่อใช้กับผิว จะช่วยชะลอการเสื่อมสภาพของผิว แป้งในข้าวยังช่วยทำให้เกิดความชุ่มชื้นและนุ่มนวลกับผิว การใช้ข้าวที่บดแล้วยังช่วยในการขัดลอกเซลล์ผิวเก่าออกไป

การมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายและ 4 องค์กรหลักในตำบล

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บ้านป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่)
- วัดป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- กลุ่มเกษตรกร บ้านป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- กลุ่มชาวมุสลิมบ้านป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ชาวมุสลิมป่าดุ่มดอน ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมทำสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่ โดยแต่แรกก่อนการอบรมนั้น ทางวิทยากรได้ประสานกับทางผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรม การเตรียมสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และระหว่างจัดกิจกรรมอบรมทางชุมชนจำนวน 50 คน ได้มาเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรม ในระหว่างทำกิจกรรม ได้มีการซักถามปัญหา และข้อสงสัย เช่นการใช้วัตถุดิบอื่นๆร่วมในการผลิต เช่นสมุนไพรต่างๆ ว่าสามารถนำมาใช้ด้วยได้หรือไม่ ตลอดจนมีความสนใจที่จะใช้เมล็ดกาแฟ และดอกอัญชัญเป็นวัตถุดิบร่วมด้วย ทำให้เกิดแนวทางของชาวมุสลิมในการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายออกไป หากนำไปต่อยอดเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆของชุมชนได้มากขึ้น

เรื่องเด่น

ได้ผลผลิตเป็นสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่ ที่มีรูปร่าง กลิ่นที่น่าใช้ ซึ่งข้าวไรซ์เบอร์รี่เป็นผลผลิตของชุมชนป่าดุ่มดอนเอง เป็นการนำเอาภูมิปัญญา และวัสดุจากท้องถิ่นมาใช้ในการยกระดับมูลค่าเพิ่มขึ้น เพราะเมื่อคำนวณต้นทุนต่อสบู่ 1 กิโลกรัม ประมาณ 150 บาท เมื่อแปรรูปเป็นสบู่จะได้สบู่ประมาณ 12 ก้อน สามารถจัดจำหน่ายในราคาก้อนละ 30 บาท ทั้ง 12 ก้อนจะเป็นเงิน 360 บาท คิดเป็นกำไรถึง 160 บาท ถือเป็นความคุ้มค่าของการผลิตเพื่อจำหน่าย

คนเด่น

นายณรงค์เดช มุนิล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ป่าตุ่มดอน ตำบลป่าตุ่ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ประสานงาน และดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมการอบรมอย่างแข็งขัน เข้าถึงชาวบ้าน และเป็นผู้นำชุมชนที่ดีเยี่ยม

การส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่

พัฒนาธุรกิจเดิม ข้าวไรซ์เบอร์รี่เป็นผลิตภัณฑ์เดิมของชุมชนป่าตุ่มดอน หากแต่การจำหน่ายยังอยู่ในรูปของข้าวบรรจุซองพร้อมหุง คือเน้นการทำเป็นอาหารบริโภคหลักเท่านั้น แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่าสารเคมีในข้าวไรซ์เบอร์รี่ทั้งออไรซานอล และแอนโทไซยานินส่นั้นเป็นสารที่สามารถใช้เพื่อบำรุงสุขภาพได้ การพัฒนาเป็นสบู่จากข้าวไรซ์เบอร์รี่จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่นำไปสร้างรายได้แก่ชุมชนได้

รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

ชุมชนป่าตุ่มดอนเป็นชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนา จากการที่เป็นชุมชนเกษตรกร เน้นการผลิตผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลัก โดยเฉพาะข้าว และข้าวไรซ์เบอร์รี่ แม้ว่าจะมีความโดดเด่นในการนำมาบริโภค แต่ก็ยังเป็นผลิตภัณฑ์หลายพื้นที่ได้รับการสนับสนุนให้ปลูกเช่นกัน จึงมีผลิตภัณฑ์ข้าวสำหรับการบริโภคออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์อื่นๆจากข้าวไรซ์เบอร์รี่แก่ชาวชุมชน เพื่อให้เกิดแนวทางในการจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ย่อมจะเป็นการยกระดับและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชาวชุมชนให้สูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาความยากจน เพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนได้เป็นอย่างดี

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

การนำเอาความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์สบู่นำมาบูรณาการร่วมกับภูมิปัญญาและผลิตผลข้าวไรซ์เบอร์รี่ของชุมชนป่าตุ่มดอน ตำบลป่าตุ่ม อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ จะนำไปสู่การที่เกษตรกรในส่วนของผู้เพาะปลูกในปริมาณที่มากขึ้น เพื่อรองรับต่อการนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น นอกจากการปลูกเพื่อนำไปบรรจุเป็นข้าวสำหรับหุงบริโภค ดังนั้นก็อาจจะเกิดวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการทำผลิตภัณฑ์ข้าวไรซ์เบอร์รี่แบบอื่นๆ เช่น สบู่ ยาสระผม เครื่องสำอาง ตลอดจนอาหารหรือเครื่องดื่มชนิดอื่นๆได้ต่อไป สนับสนุนการเจริญเติบโตของธุรกิจแบบต้นน้ำ(ผู้ผลิต) กลางน้ำ (ผู้แปรรูป) และปลายน้ำ (ผู้จัดจำหน่าย) ร่วมกันชุมชน

แหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชนที่มาจากเรื่องเด่น คนเด่น จนได้รับการยอมรับเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการแก้ปัญหาความยากจน

ใช้ชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ทั้งต้นน้ำ (เกษตรกรผู้เพาะปลูก) กลางน้ำ-ปลายน้ำ (ผู้แปรรูป-จัดจำหน่าย) ผ่านการบริหารจัดการของชุมชน และผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง และการสนับสนุนโดยทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในหลักสูตรอบรมด้านต่างๆ ในการทำและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อไป

4. การพัฒนาฐานข้อมูลประจำตำบลป่าต๋มและพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กิจกรรมอบรมการออกแบบสื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 15 – 16 พฤศจิกายน 2564 ณ วัดป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบสื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดย อาจารย์ใบชา วงศ์ด้อย อาจารย์ประจำหลักสูตรภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิโลบล วิมลสิทธิชัย อาจารย์ประจำ
ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และ คุณสงกรานต์
วิมลสิทธิชัย Media Director แทนใจสตูดิโอ

รายงานตัวชี้วัด

ประชากรเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	อปท. องค์กรชุมชน/สังคม ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ
ชื่อกลุ่ม	เทศบาลตำบลป่าต๋ม และชาวบ้านในชุมชนป่าต๋ม อ.พริ้ว จ.เชียงใหม่
จำนวน	30 ราย
อายุเฉลี่ยต่ำสุด	18-24 ปี
อายุเฉลี่ยสูงสุด	46-55 ปี

ผู้ที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลัก (Key actors) และผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท)

1. บ้านป่าต๋มตอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

เบอร์ติดต่อ 0960725707 (ผู้ใหญ่บ้าน นายณรงค์เดช มณี)

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

- องค์ความรู้ การพัฒนาฐานข้อมูลประจำตำบลป่าต๋มและพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- นวัตกรรม/เทคโนโลยี ระบบฐานข้อมูลประจำตำบลป่าต๋ม
- ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม การพัฒนาฐานข้อมูลประจำตำบลป่าต๋มและพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- แหล่งที่มา เอกสารประกอบการสอน การออกแบบและพัฒนาสื่อดิจิทัล 1 และ 2 / ระบบฐานข้อมูลตำบลที่พัฒนาขึ้นเอง
- ความเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่
 - พื้นที่บ้านป่าต๋มตอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริ้ว จังหวัด
 - เชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมได้
 - พื้นที่มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่น่าสนใจ

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

รูปแบบ

1) เป็นกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูลตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2) เป็นกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

3) เป็นกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

เชิงกระบวนการ

1) การอบรมเชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูลตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการยกตัวอย่างกรณีศึกษา และการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ

3) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการยกตัวอย่างกรณีศึกษา และการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ

เชิงเทคนิค

การยกตัวอย่างและทดลองปฏิบัติการออกแบบสื่อ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ผ่านแอปพลิเคชันจากในสมาร์ตโฟนเพื่อประกอบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายและ 4 องค์กรหลักในตำบล

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บ้านป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่)
- วัดป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาจากโรงเรียนในตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- กลุ่มชาวชุมชนบ้านป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บ้านป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่) วัดป่าต๋มดอน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาจากโรงเรียนในตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มชาวชุมชนบ้านป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้าร่วมโครงการใช้สื่อสังคมออนไลน์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิทยากรได้ประสานกับเทศบาล ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรม การเตรียม

สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 30 คน เดิมได้กำหนดให้อบรม ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โรงเรียนพริ้วบุรพา ตำบลป่าต๋ม แต่เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมในสถานศึกษาได้ ดังนั้นจึงทำการเปลี่ยนพื้นที่การอบรมเป็นวิหาร วัดป่าต๋มดอนแทน

ในระหว่างอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าร่วมอบรมได้ซักถาม และขอข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับเครื่องมือ หรือ โปรแกรมที่สามารถทำให้ผลผลิตเผยแพร่ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ง่ายขึ้น เพื่อนำไปต่อยอด และปรับใช้กับการประชาสัมพันธ์ตำบลป่าต๋มทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อไป

เรื่องเด่น

เทศบาลตำบลป่าต๋ม สามารถนำระบบฐานข้อมูลตำบลไปใช้กับหน่วยงานได้ ซึ่งเป็นการจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลป่าต๋มในการดำเนินงาน และช่วยเหลือประชาชนในตำบลให้สามารถเข้าถึงข้อมูล และรับบริการในช่องทางออนไลน์ได้

นอกจากผู้รับการอบรมด้านการออกแบบและผลผลิตสื่อ ๆ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลป่าต๋มทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้

คนเด่น (Champions)

นายณรงค์เดช มุณีล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ป่าต๋มดอน ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริ้วจังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ประสานงาน และดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมการอบรมอย่างแข็งขัน เข้าถึงชาวบ้าน และเป็นผู้นำชุมชนที่ดีเยี่ยม

นายประทีน ตั้งใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนพริ้วบุรพา และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพริ้วบุรพา เป็นกลุ่มผู้ให้ความสนใจในข้อมูล และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการอบรมไปถ่ายทอดต่อนักเรียนโรงเรียนพริ้วบุรพาต่อไป

รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทบทวนและประสบการณ์ในโครงการ

การให้ความรู้เกี่ยวกับ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการนำไปปรับใช้ในการนำเสนอสื่อสังคมออนไลน์ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมพื้นที่ให้เป็นที่ยึดมั่นในฐานะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ซึ่งหากพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จะนำไปสู่การกระจายรายได้ให้กับคนในพื้นที่

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

การให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นการฝึกทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนป่าต๋ม ตำบลป่าต๋ม อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

5. การพัฒนางานหัตถกรรมท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมอาชีพ

กิจกรรมการสานดวงดอกจากดอกไม้สีบสานเครื่องสักการะล้านนา : สู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ส่งเสริมอาชีพ

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 -27 มิถุนายน พ.ศ. 2564 เวลา 09.00 น. - 16.00 น. ณ ตำบลป่าต๋ม อำเภอรั่ว จังหวัดเชียงใหม่ โดย สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ “การสานดวงดอกดอกไม้สีบสานเครื่องสักการะล้านนา สู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ส่งเสริมอาชีพ” มีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 32 คน แบ่งกลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 4 กลุ่ม รายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 พัด ตาลปัตร จักสาน วิทยากรโดย แม่ครูชิสา เกษวีรภัทร์กุล

กลุ่มที่ 2 บรรจุภัณฑ์เครื่องสังฆทานจักสาน วิทยากรโดย อ.สมศักดิ์ พรหมจักร

กลุ่มที่ 3 กรวยดอกไม้และช่อดอกไม้จักสาน วิทยากรโดย อ.จารุวรรณ เพ็งศิริ

กลุ่มที่ 4 การย้อมสีดอกและมัดย้อมกระดาษสาเพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ วิทยากรโดย อ.สิริพร คินมาเมือง

กิจกรรมการติดตาม ประเมินผล และส่งเสริมการตลาด

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 11 – 12 ธันวาคม 2564 ณ ตำบลป่าต๋ม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อติดตาม ประเมินผล และการส่งเสริมการตลาด มีผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 30 คน ได้มีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เทคนิคการตลาดด้วยการสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรม โดย อาจารย์จารุวรรณ เพ็งศิริ

กลุ่มที่ 2 เทคนิคการคิดสร้างสรรค์และหลักการทางศิลปะสู่การพัฒนางานหัตถกรรมให้ร่วมสมัย โดย อาจารย์สมศักดิ์ พรหมจักร

กลุ่มที่ 3 เทคนิคการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าผ่านการเล่าเรื่องราวในการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม โดย อาจารย์สิริพร คินมาเมือง

ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้นำเสนอ และผ่านการวิจารณ์และชี้แนะแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรม

รายงานตัวชีวิต

ประชากรเป้าหมาย

- ชื่อกลุ่ม.....เกษตรกร ผู้สูงอายุ และกลุ่มแม่บ้าน.....
- จำนวน50..... ราย
- จำนวน40.....ครัวเรือน
- อายุเฉลี่ยต่ำสุด ..10....ปี
- อายุเฉลี่ยสูงสุด ..70....ปี

ผู้ที่เป็นผู้ปฏิบัติการหลัก (Key actors) และผู้ขับเคลื่อนปฏิบัติการในพื้นที่

ชื่อหน่วยงาน/บุคคล.....นางสาวณัฐพัทธ์ สมบูรณ์.

ตำแหน่ง.....ผู้รับจ้างงาน (ประชาชน)

ที่อยู่.....บ้านป่าดุ่มดอน

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/เครื่องมือ.....องค์ความรู้ภูมิปัญญาในการจักสานด้วยตอกไม้ไผ่ และองค์ความรู้ด้านศิลปะการออกแบบและการใช้สี จาก ครูภูมิปัญญา เพชรราชภัฏ-เพชรล้านนา แม่ครูชิสา เกษวิรัตน์กุล และ

อาจารย์สอนศิลปะ ได้แก่ อ.จารุวรรณ เพ็งศิริ อ.สิริพร คีนมาเมือง และอ.สมศักดิ์ พรหมจักร เพื่อให้เหมาะสมในการพัฒนาเครื่องจักสานให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

เป็นการใช้เทคนิคภูมิปัญญาในการจักสานดอกไม้ไฟให้เป็นรูปดอกไม้หลากหลายสีสัน ด้วยการดัดแปลงการจักสานจากภูมิปัญญาเดิมในการทำเป็นของใช้ให้เป็นของประดับที่มีความสวยงามเพิ่มมากขึ้น และสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เป็นของที่ระลึกได้ ด้วยการเพิ่มเติมเทคนิคการผสมสี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีสีสันมากยิ่งขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายและ 4 องค์กรหลักในตำบล

ความร่วมมือระหว่างชุมชนป่าดุ่มดอน เทศบาลตำบลป่าดุ่ม และสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ร่วมคิด

มีการประชุมร่วมกับชาวบ้าน คนในชุมชน กลุ่มผู้รับจ้างงาน และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการร่วมกันวางแผน

ร่วมปฏิบัติ

กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้รับจ้างงาน เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนางานหัตถกรรมท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมอาชีพ ระหว่างวันที่ 26 -27 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ณ ตำบลป่าดุ่ม อำเภอพ่าพะว้า จังหวัดเชียงใหม่

ร่วมรับผลประโยชน์

ชุมชนได้ร่วมการฝึกปฏิบัติการในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ และสร้างรายได้ในอนาคต

เรื่องเด่น

ผลผลิต

1. ชาวบ้านที่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และฝึกทักษะฝีมือในการจักสานดอกไม้ไฟเป็นรูปดอกไม้
2. ชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้จากดอกไม้ไฟ

วัฒนธรรม ภูมิปัญญา

1. เกิดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาในการจักสาน
2. เกิดวัฒนธรรมอันดีระหว่างชุมชนกับหน่วยงานในการร่วมกันพัฒนางานจักสาน

คนเด่น

ในชุมชนมีปราชญ์ชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาทางด้านการจักสาน และภูมิปัญญาอื่น ๆ ที่สามารถนำมาบูรณาการและพัฒนาาร่วมกันได้

การส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ (Start-up / Social Enterprise)

มีการพัฒนาธุรกิจเดิมในกลุ่มชาวบ้านที่มีการจักสานงานไม้ไผ่ และกลุ่มเกษตรกร ในการต่อยอดงานจักสาน จากเดิม จัดทำแต่เครื่องใช้ ให้พัฒนาเป็นเครื่องประดับ ของชำร่วย และงานตกแต่งอื่น ๆ ได้

รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทบทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

สรุปทบทเรียนและประสบการณ์ในจากโครงการ

1. การร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชาวบ้าน ผู้มีความรู้
2. ร่วมกันพัฒนาด้วยการอบรมบนฐานความรู้เดิม
3. การพัฒนาคน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้น่าสนใจ
4. การเพิ่มผลงานเข้าสู่ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์และเป็นช่องทางการขายออนไลน์

แหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชนที่มาจากเรื่องเด่น คนเด่น จนได้รับการยอมรับเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแก้ปัญหาความยากจน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะทำการพัฒนาหลักสูตรการจักสาน ให้กับชุมชน หากสมบูรณ์จะส่งมอบให้กับโรงเรียน กศน. เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

6. อาหารชาติพันธุ์ร่วมสมัยเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาอาหารเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า
จังหวัดเชียงใหม่

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 – 21 ตุลาคม 2564 ณ ตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ในวันที่ 20 ตุลาคม 2564 ได้ให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับ การพัฒนาอาหารเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ และในวันที่ 21 ตุลาคม 2564 ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลป่าต๋ม อำเภอฟ้า จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 50 คน มีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติการ จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การสร้างอัตลักษณ์ขนมพื้นถิ่นจากน้ำอ้อยเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

วิทยากรโดย อาจารย์จารุวรรณ เฟ่งศิริ

กลุ่มที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์และหลักการทางศิลปะสู่การพัฒนาอาหารพื้นถิ่นให้ร่วมสมัย

วิทยากรโดย อาจารย์สมศักดิ์ พรหมจักร

กลุ่มที่ 3 การเล่าเรื่องราวผ่านอาหารเพื่อถ่ายทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

วิทยากรโดย อาจารย์ ดร.ธรรศ ศรีรัตนบัลล์

กลุ่มที่ 4 การออกแบบอาหารพื้นถิ่นร่วมกับงานหัตถกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่า

วิทยากรโดย อาจารย์สิริพร คินมาเมือง

แกงยังเลน้ำอ้อย และแกงฟักน้ำอ้อย

ยำยอดมะขามและผลไม้ตามฤดูกาล

รายงานตัวชี้วัด

ประชากรเป้าหมาย

- ชื่อกลุ่ม : กลุ่มสตรีแม่บ้านและผู้สูงอายุ
- จำนวน 30 ราย
- จำนวน 30 ครั้ง/เดือน
- อายุเฉลี่ยต่ำสุด 36 ปี
- อายุเฉลี่ยสูงสุด 70 ปี

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

- ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/เครื่องมือ : สูตรขนมพื้นถิ่น ส่วนผสมที่ได้จากน้ำอ้อย (มีการประยุกต์ใช้กับประวัติศาสตร์ มาคิดสร้างสรรค์ให้เข้ากับยุคสมัย)
- แหล่งที่มา : วิทยากร, ผู้รู้
- ความเหมาะสม/สอดคล้องกับพื้นที่ : วัตถุดิบในท้องถิ่น ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะในพื้นที่

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

การพัฒนาสร้างสรรค์รูปแบบการแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่น นำอัตลักษณ์ท้องถิ่น มาพัฒนาสร้างสรรค์การแปรรูปวัตถุดิบให้มีทางเลือกใหม่ในการผลิตสินค้า เพื่อให้ได้กลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย เพิ่มการผลิต เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน เป็นวิธีการพัฒนาการแก้ปัญหา ที่กระทำอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหากลุ่มประชากรเป้าหมาย

คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเลือกเมนู โดยชาวบ้านจะเลือกวัตถุดิบ และร่วมกันผลิต รวมถึงร่วมกันออกแบบในการขาย (เช่น ร่วมวางแผนงาน ร่วมจัดอบรม เป็นต้น ที่สอดคล้องตามแต่ละกลุ่มเป้าหมาย)

เรื่องเด่น

อาหารพื้นถิ่น จากน้ำอ้อยของ “โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย)”

คนเด่น (Champions)

กลุ่มสตรีแม่บ้าน ที่เป็นผู้สืบทอดสูตรอาหาร, ขนม (เป็นอาหารที่เคยทำ ขึ้นชอบ)

การส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ (Start-up / Social Enterprise)

กลุ่มธุรกิจ : ร้านขนมเบเกอรี่

ดำเนินกิจการเกี่ยวกับ - การผลิตขนมและอาหาร

- การจักสาน
- การทำถุงกระดาษสา
- การทำโมบายจักสานเป็นที่ระลึก

รูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

จากการนำองค์ความรู้ให้กับชุมชน เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ให้ทันสมัย ช่วยเพิ่มมูลค่า ประยุกต์ส่วนผสมของวัตถุดิบสร้างรสชาติให้ทานได้ง่าย ทานได้หลากหลายกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงนำเสนอเผยแพร่สินค้าผ่านทางออนไลน์อีกด้วย

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

ยกระดับชุมชน ให้มีความกินดีอยู่ดี สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

แหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชนที่มาจากเรื่องเด่น คนเด่น จนได้รับการยอมรับเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแก้ปัญหาความยากจน

การเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตน้ำอ้อย และการประยุกต์ใช้วัตถุดิบในพื้นที่

7. การพัฒนาเรื่องเล่า (Story Telling) เพื่อยกระดับคุณค่าทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

กิจกรรมการสำรวจทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เพื่อการพัฒนาเรื่องเล่าในพื้นที่ตำบลป่าดุ่ม

ได้มีการเดินทางสำรวจทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ในวันจันทร์ที่ 5 เมษายน 2564 โดยในภาคเช้าได้ไปสำรวจข้อมูลในพื้นที่บ้านสันค่อมอก บ้านทุ่งกู่ บ้านต้นรุ้ง บ้านต้นกอก และบ้านทุ่งห้า และในภาคบ่ายได้ไปสำรวจในพื้นที่บ้านสันถนน บ้านห้วยกู่ บ้านป่าดุ่มโห่ง บ้านป่าดุ่มดอน บ้านปางฟาน บ้านสหกรณ์แปลง 5 และบ้านดอยใต้ จากนั้นได้นำข้อมูลการสำรวจมาวิเคราะห์ และเรียบเรียงเพื่อพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้ส่งเสริมการท่องเที่ยว

กิจกรรมการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ได้มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของประวัติความเป็นมาของชุมชน สถานที่สำคัญ วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสื่อการเรียนรู้โดยเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับ “น้ำอ้อย” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์สำคัญของท้องถิ่น ให้เป็นแกนกลางในการเล่าเรื่อง เผยแพร่ทั้งในรูปแบบออนไลน์และเอกสาร

แหล่งเรียนรู้ การผลิตน้ำอ้อยทั่วคันตด

น้ำอ้อยอ้อยดิบสด จากโรงกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร เป็นน้ำอ้อยดิบสดที่ผ่านการกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร เป็นน้ำอ้อยดิบสดที่ผ่านการกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร

ศูนย์การเรียนรู้ : นางอ้อย - นางทองคำ (บ้านท่าช้าง) ตำบลท่าช้าง
 ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ : บ้านท่าช้าง 100 หมู่ 9 ต.ท่าช้าง อ.ท่าช้าง จ.พิจิตร
 โทรศัพท์ : 082924856

แหล่งเรียนรู้ การผลิตน้ำอ้อยทั่วคันตด

น้ำอ้อยอ้อยดิบสด จากโรงกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร เป็นน้ำอ้อยดิบสดที่ผ่านการกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร เป็นน้ำอ้อยดิบสดที่ผ่านการกลั่นน้ำอ้อยดิบสดที่สวนอ้อยบ้านท่าช้าง ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดพิจิตร

ศูนย์การเรียนรู้ : นางอ้อย - นางทองคำ (บ้านท่าช้าง) ตำบลท่าช้าง
 ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ : บ้านท่าช้าง 100 หมู่ 9 ต.ท่าช้าง อ.ท่าช้าง จ.พิจิตร
 โทรศัพท์ : 082924856

แหล่งการเรียนรู้ หัตถกรรมจักสาน

การจักสานจากไม้ไผ่ เป็นหัตถกรรมที่สืบทอดกันมาช้านาน "แม่หัตถ" หรือ นางจันทิมา นุติ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับงานจักสานจากไม้ไผ่ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศูนย์การเรียนรู้ : นางจันทิมา นุติ
 ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ : บ้านท่าช้าง 126 หมู่ 9 ต.ท่าช้าง อ.ท่าช้าง จ.พิจิตร
 โทรศัพท์ : 0956842706

รายงานตัวชีวิต

ประชากรเป้าหมาย

- ชื่อกลุ่ม : ประชากรทั่วไป
- จำนวน 50 ราย
- อายุเฉลี่ยต่ำสุด 25 ปี
- อายุเฉลี่ยสูงสุด 72 ปี

เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ได้ผลดี

- ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/เครื่องมือ : การพัฒนาเรื่องเล่าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
- แหล่งที่มา : ผู้รู้ในท้องถิ่น/ การวิเคราะห์หลักฐาน
- ความเหมาะสม/สอดคล้องกับพื้นที่ : พื้นที่มีแหล่งข้อมูลจำนวนมากที่ไม่ได้รับการหยิบยกมาอธิบายเพื่อสร้างความสำคัญ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาเรื่องเล่า-เรื่องราวต่างๆ จะนำไปสู่การสร้างชุดคำอธิบายเพื่อส่งเสริมการให้ความหมายต่อท้องถิ่น ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การสร้างภาพตระหนักในสำคัญของท้องถิ่นในด้านต่างๆ การส่งเสริมการรัก ห่วงแหน และส่งเสริมการท่องเที่ยว

นวัตกรรมการแก้ปัญหา

การใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

ผลการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการให้ข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และมีผู้สนใจทั้งภายในและภายนอกเป็นจำนวนมาก เช่น จำนวนผู้เข้าชมคลิปกว่า 5,000 คน

เรื่องเด่น

การผลิตน้ำอ้อยแบบโบราณของตำบลป่าต๋ม

คนเด่น (Champions)

กลุ่มผู้สืบสานการผลิตน้ำอ้อย ใน ต.ป่าต๋ม

การส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ (Start-up / Social Enterprise)

- ส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์
- ส่งเสริมการต่อยอดผลิตภัณฑ์จากน้ำอ้อย เช่น ขนมอบ
- ส่งเสริมให้แหล่งผลิตน้ำอ้อยเป็นแหล่งการเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- ส่งเสริมการทำตลาดในรูปแบบออนไลน์

รูปแบบการแก้ปัญหาคความยากจนในระดับตำบลจากการสรุปทเรียนและประสบการณ์ในโครงการ

- ยกกระดับชุมชน ให้มีความกินดีอยู่ดี สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและองค์กรภายในตำบลเพื่อแก้ปัญหาคความยากจน (Resource Mobilization) จากโครงการนี้

- ให้ความรู้และให้คำปรึกษาแก่ผู้ผลิตในชุมชน และแนะนำเทคนิคการ “เล่าเรื่อง” เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวแก่ผู้ที่เข้ามาเที่ยวชม

แหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชนที่มาจากเรื่องเด่น คนเด่น จนได้รับการยอมรับเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแก้ปัญหาคความยากจน

- แหล่งเรียนรู้การแปรรูปน้ำอ้อย แม่บัวบาน

8. การเข้าร่วมการแข่งขัน U2T National Hackathon 2021

9. กิจกรรมรณรงค์การป้องกันตนเองจากโรคระบาด

สรุปภาพรวมการดำเนินโครงการ

1) กลไกการดำเนินงาน

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้ประสานงานกับชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสำรวจปัญหาต่างๆ ในชุมชน ประชุมวางแผนการดำเนินการ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุ และการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น บูรณาการกับการวางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาและการท่องเที่ยว และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการใช้งานอย่างเหมาะสมกับท้องถิ่น

2) ผลลัพธ์

จากการดำเนินงานทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อชุมชน ดังนี้

- ผู้จ้างงานมีรายได้และมีงานทำ
- เกิดการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้สินค้าในท้องถิ่น
- เกิดการแปรรูปต่อยอดผลิตภัณฑ์
- เพิ่มทักษะด้านฝีมือแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพในกลุ่มผู้สูงอายุ
- เกิดระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นและพัฒนาทักษะการใช้งาน

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- เพิ่มรายได้ท้องถิ่น โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ ร้อยละ 20
- ผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- ท้องถิ่นตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น
- เกิดการพัฒนาอาชีพใหม่และต่อยอดอาชีพในท้องถิ่น

ผลลัพธ์เชิงการพัฒนาพื้นที่

- ส่งเสริมการป้องกันและดูแลตนเองจากโรคระบาด
- ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเกี่ยวกับการผลิตน้ำอ้อย
- ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในท้องถิ่น
- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนพื้นฐานทรัพยากรในท้องถิ่น

3) ข้อเสนอแนะ

ตลอดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และจากการสรุปผลการดำเนินโครงการ สามารถวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมในโอกาสต่อไป ดังนี้

- ควรขยายขอบเขตวิธีการการสื่อสารกับสมาชิกในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการ
- ควรพัฒนาการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของงานวิจัยเชิงพัฒนา
- เพิ่มขอบเขตและวิธีการเพื่อเข้าถึง “ปัญหา” ของชุมชน

